

ФОРМУВАННЯ ПРОФЕСІЙНОЇ КУЛЬТУРИ МАЙБУТНІХ ХУДОЖНИКІВ У ПРОЦЕСІ СУЧАСНОЇ МИСТЕЦЬКОЇ ОСВІТИ

ГОРБЕНКО А.О.

*Одеська державна академія будівництва та архітектури, м. Одеса,
Україна*

За роки становлення державності, українське суспільство намагається сформувати нові цінності через осмислення національних пріоритетів у гармонійному сполученні культури й цивілізації, духовного й матеріального. Проте, зневага до взаємозбагачення цих складових у культурному житті сучасної спільноти позначається найдраматичнішим образом. Це призводить до того, як писав М. Бердяєв, що "цивілізація втрачає духовну енергію, джерело культури" [2]. Пошук шляхів протидії всьому руйнівному в національній культурі початку ХХІ ст. незмінно приводить до розуміння митців – першопрохідників культури, що глибокою підвалиною цивілізованого життя є Культура. Отже, окреслена проблема є актуальною для наукового розгляду.

На наш погляд, одним із важливих аспектів у вирішенні критичної ситуації в національній культурі, є розгляд та вирішення питань формування професійної культури майбутніх художників у сучасній системі мистецької освіти. Ще у свій час Л. Гумільов назва їх "пасіонарїями", "двигунами справжніх досягнень культури" [3]. Культура пов'язана із красою, яка є рятувальною "дорогоказною ниткою", а за висловом Ф.Достоевського, що "краса рятує світ". Це кредо для художника-живописця, графіка, майстра декоративного чи театрального-декораційного мистецтва є духовною енергією, спрямованою на створення краси художніх образів буття людини.

Керівним принципом формування професійної культури майбутнього художника становить філософсько-педагогічний погляд Платона про те, що "від красивих образів ми переходимо до красивих думок, від красивих думок до красивого життя й від красивого життя до абсолютної краси" [1]. Цей принцип філософа становить заставу навчально-виховного процесу, значна кількість годин котрим відводиться студентам для самостійно-творчого оволодіння професією.

У змісті дисциплін мистецького циклу та в процесі педагогічного керівництва самостійною освітньо-творчою діяльністю студентів, нами розглядаються й застосовуються такі концептуальні методологічні положення: "художня культура – сфера освіченої, піднесеної свідомості особистості"; "художня культура – краса в усій її творчій величі"; "художня культура – найвище прагнення до вдосконалення й обов'язок художника по

відношенню до людського буття". Окреслена філософська освітня парадигма передбачає розгляд художньої спадщини майстрів образотворчого мистецтва різних періодів його розвитку, доробки котрих утворюють мистецьке середовище для формування й зростання професійної культури майбутнього художника – джерела не тільки продуктивної, перетворювальної й творчої діяльності, а й чинника протистояння всьому злобному й руйнівному в сучасній культурі суспільства.

У вирішенні цих завдань у встановленій траєкторії національної освіти на засадах європейських цінностей, важлива роль належить художникам-просвітителям кафедри, членам Національної спілки художників України, котрі передають студентам професійний досвід за законами краси, і одночасно залучають їх до різноманітних арт-проектів, організованих Одеською обласною організацією НСХ України. Освітній процес фахової підготовки художників ми також розглядаємо у взаємозв'язку з мистецьким життям міста. В Одесі існує значна кількість художніх музеїв, галерей, виставкових залів, театрів, музичних осередків, пам'ятників зодчества. Таке середовище надає можливість студентам залучатися до надбань художньої культури минулого й сучасності. Водночас, мистецький простір міста становить чинником формування професійної культури майбутнього фахівця. Культурно-мистецькі осередки міста надають можливість, як свідчать результати пілотажного дослідження, продуктивно здійснювати процес формування професійної культури, як форми духовного життя майбутнього художника.

Якісний рівень навчально-творчих досягнень у системі академічної фахової підготовки художник-живописця, художника-графіка, його професійної культури підтверджується й тим, що культурно-художній простір міста та регіону поповнюється талановитими молодими художниками – випускниками Архітектурно-художнього інституту. За останні десять років студенти – випускники кафедри стали членами молодіжної секції Одеської обласної організації Національної спілки художників України, лауреатами конкурсів та олімпіад, вони утворюють творчий потенціал митців живопису, графіки, декоративно-прикладного мистецтва південного регіону нашої держави.

На основі результатів розгляду даної проблеми показує, що формування професійної культури майбутнього художника в умовах сучасної мистецької освіти є пріоритетним завданням і забезпечується багатьма чинниками, за допомогою котрих формується психологія художньої творчості митця, його поведінка в культурному просторі новітнього українського суспільства.

Література:

1. Асмус В. Ф. Платон / В. Ф. Асмус. – М.: "Мысль", 1975. - 220 с.

2. Бердяев Н.А. Смысл истории / Н. А. Бердяев. – М.: АЗБУКА, 2016. – 256 с.
3. Гумилев Л.Н. Этногенез и биосфера Земли / Л. Н. Гумилев. – М.: "Проспект", 2013. – 1388 с.